

GUÍA PARA A REALIZACIÓN DUN ACTO
SIMBÓLICO POLO DÍA DA DIVERSIDADE SEXUAL

liberdade de ser e sentir!

28 de xuño
día da diversidade sexual

ÍNDICE

Contexto histórico.....	2
Obxectivos do acto.....	2
Como desenvolver o acto.....	2
Escolma de fragmentos para a lectura.....	3
Peché do acto.....	6

Contexto histórico

O Día do Orgullo LGTB celébrase cada 28 de xuño a nivel internacional en conmemoración da revolta de Stonewall (Nova York, 1969), unha resposta da comunidade LGTB á violencia policial, que marcou o inicio visíbel do activismo moderno polos dereitos LGTB a nivel mundial.

Porén, tamén cómpre lembrar que en **Galicia e no Estado español** existen referentes propios de loita pola liberdade afectivo-sexual e pola identidade de xénero:

- **1977:** Primeira manifestación do Orgullo en España, en Barcelona, convocada polo **Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC)**, malia ser brutalmente reprimida pola policía.
- **1978:** Primeira mobilización pública de persoas LGTB en Galicia, en Santiago de Compostela, en defensa da despenalización da homosexualidade.
- **1981:** Nace o **Colectivo O Panteras Rosas** na Coruña, un dos primeiros grupos organizados LGTB en Galicia.
- **1984:** Creación de **AGHALI (Asociación Galega pola Liberdade Sexual)**, que reivindicaba dereitos para lesbianas, gais e persoas trans.

A loita continuou durante as décadas seguintes, con fitos como a despenalización da homosexualidade (1979), a retirada da homosexualidade como enfermidade (OMS, 1990), e o recoñecemento do matrimonio igualitario no Estado español (2005).

Obxectivos do acto

Este acto simbólico pretende:

- Visibilizar a diversidade afectivo-sexual e de xénero.
- Recoñecer as loitas do pasado e do presente.
- Rachar coa discriminación, cos prexuízos e coa ocultación.
- Crear referentes positivos e recoñecibles para a cidadanía.

Como desenvolver o acto

- Pode organizarse nun salón de actos ou espazo de reunión.
- Recomendable realizar a lectura de forma coral ou participativa.
- Antes da lectura, explicar brevemente o motivo da actividade e contextualizala historicamente.
- Finalizar cun compromiso colectivo a favor da diversidade e do respecto.

ESCOLMA DE FRAGMENTOS PARA A LECTURA

1. Miriam Beizana Vigo – *Inflorescencia* (2018)

"O primeiro amor chega como un segredo que non se conta. Non porque sexa malo, senón porque non temos palabras para dicilo. Pero eu sabía que quería quedarme na súa pel para sempre. E tamén sabía que aquela pel era a miña casa, o meu cuarto escuro onde aprender a respirar, a levantarme de novo. O amor, entón, era descubrir o que xa estaba dentro de min."

Este fragmento fala do **descubrimento do primeiro amor** nunha idade na que o desexo e a identidade aínda non teñen palabras. A obra conecta coa importancia da visibilización dos sentimentos e coa necesidade de normalizar as experiencias afectivas diversas nas idades temperás.

2. Nee Barros – *Non estamos quebrades* (2023)

"Non fun eu quen decidiu ser así, foi a vida quen puxo diante miña un espello no que por fin recoñecín quen era. E agora ninguén vai quitarmo. Moitas veces pensei que a loita sería só miña, pero agora vexo que somos moitas, e que cada paso que damos rachando co medo é tamén un camiño novo para quen vén detrás."

Este texto trata a identidade de xénero e o proceso de **autocoñecemento**, ofrecendo unha mensaxe de forza e esperanza. Destaca o valor da comunidade e o poder transformador da **loita compartida**, imprescindible no contexto do Orgullo.

3. Jesús Castro Yáñez (ed.) – *Campo de plumas. Poemas LGBT+ para a mocidade* (2021)

"Somos o que soñamos, non o que os outros queren. E os nosos soños caben todos neste mundo, porque o amor non entende de fronteiras. Soñamos con camiñar polas rúas da man, con ser libres sen ter que dar explicacións. Soñamos con escolas onde se fale de nós sen medo. E iso non é un soño imposible: é o futuro que estamos construíndo."

Este fragmento expresa a universalidade do **soño de liberdade e recoñecemento**, fundamental para a mocidade LGBT+. Este futuro estase a construír nas escolas do presente.

4. María Reimóndez – *Cobiza* (2021)

"Non tiña medo. Porque o medo esvaece cando sabes que detrás de ti hai quen te sostén. Que o que es non é un segredo nin unha vergoña, senón unha bandeira. E esa bandeira, que antes pesaba coma unha pedra, agora érguese no alto como sinal de que aquí estamos, de que tamén somos parte desta historia."

O texto fai fincapé na **importancia da comunidade** e na superación do medo grazas ao apoio de terceiras. Reivindica a visibilidade e converte o orgullo en bandeira colectiva, xusto o sentido que queremos destacar nesta celebración.

5. Miriam Beizana Vigo – *A soidade das nenas* (2024)

"Sempre quixen ser outra. Ata que entendín que o que era xa era suficiente para ser feliz. Non era preciso encaixar en moldes que fixeran felices aos demais. Era preciso quererme como era, escoitar o meu corpo e o meu desexo, recoñecerme por fin nese espello que antes sempre apartaba coa mirada."

Un fragmento íntimo que representa o camiño da **aceptación propia**, especialmente valioso nas idades escolares e xuvenís, onde a presión social pode afastar ás persoas da súa verdade interior. Fala da **autoestima e do amor propio** como base da felicidade.

6. Marilar Aleixandre – *As malas mulleres* (2021)

"As mulleres que non encaixan nos moldes, as que aman doutro xeito, sempre foron quen fixo avanzar o mundo, aínda que o mundo lles dese as costas. Mulleres invisibles nos libros de historia, pero presentes en cada xesto, en cada palabra prohibida, en cada mirada cómplice. Nós somos esas mulleres tamén."

Esta lectura afonda nas **identidades LGBT a través da historia**, mesmo cando estas se trataron de sepultar negándolle espazo e recoñecemento. No Orgullo falamos tamén delas e reclamamos o seu lugar na historia non recollida.

7. Carlos Callón – *Vidas e historias LGBT da Idade Media* (2025)

"Contannos que sempre fomos invisibles. Pero esquecen dicir que foi o medo quen nos fixo agocharnos, e a violencia quen nos puxo silencio nos beizos. Agora, con cada palabra que dicimos, rompemos séculos de silencio. Porque a historia non é só a que nos contaron, senón tamén a que escribimos nós cando dicimos: existimos, existimos desde sempre."

Este fragmento derruba o **mito da novidade das identidades LGBT** e recupera unha historia de silenciamento forzado. É unha chamada á memoria, á dignidade e á voz colectiva, reivindicando o dereito a existir desde sempre.

8. Emma Pedreira – *Os corpos invisibles* (2019)

"Os corpos que non caben no molde, os que rompen a regra, son os que levan dentro as historias máis verdadeiras. Porque non hai forma de negar o que se sente, só forma de aprendelo e vivilo. E quen non queiran velo, que aparten a mirada: nós xa non imos agocharnos máis."

Este texto aborda o tema dos **corpos disidentes e da diversidade corporal e identitaria**. Fala da dignidade de quen non encaixa nos moldes normativos e da necesidade de poñer fin á ocultación das diversidades.

9. Xela Arias – *Intempériome* (1992)

"Ser quen se é, contra vento, contra historia, contra todos. Porque o ser, o sentir, é o único lugar verdadeiro que temos. O único fogar certo. Mesmo cando a vida se volve intemperie, mesmo cando a ferida sangra, este ser é unha casa onde atoparme comigo mesma, sen pedir permiso."

Unha reflexión profunda sobre a **autenticidade persoal**, escrita por unha das grandes voces da poesía galega. Un canto á valentía de quen decide vivir a súa verdade sen concesións nin desculpas.

10. Andrea Nunes Brións – *Todas as mulleres que fun* (2011)

"Fun tantas veces outra para agradar, para encaixar, para non decepcionar. Ata que un día decidín ser eu, con todas as letras, con todas as feridas e todas as alegrías. Porque a liberdade é iso: deixar de vivir para outros e comezar a vivir para unha mesma, sen desculpas, sen máscaras."

Unha chamada clara á **liberdade individual e á autenticidade**. Neste fragmento atopamos a esencia da reivindicación do Orgullo: ser unha mesma, sen disimulos, sen escusas, co valor de existir libremente.

11. Teresa Moure – *Queer-emos un mundo novo* (2012)

"A literatura galega é unha literatura queer, unha literatura que ocupa un espazo de fronteira. Sempre estivo fóra dos centros de poder, fóra das normas impostas. Esa marxinación que sufrimos como lingua e como cultura fai que entendamos mellor o que significa vivir na disidencia, vivir no límite, vivir en resistencia. Por iso dicimos que o noso xeito de escribir é tamén un xeito de vivir."

Este fragmento vincula a loita pola diversidade afectivo-sexual coa resistencia cultural galega, defendendo que o propio acto de escribir en galego é xa unha posición disidente. Con isto, estase reforzando a idea de que a defensa das diferenzas é unha tarefa común.

12. Daniela Ferrández – *A defunción dos sexos* (2022)

"Non somos excepcións, nin erros, nin monstros. Somos posibilidades. Non queremos encaixar en sexos, nin encaixar en xerarquías. Queremos inventar outras formas, outros corpos, outras maneiras de amar e de habitar o mundo. Porque o que queremos non é reformar o que hai, senón crear algo novo. Algo que non se poida medir cos vellos moldes."

Este fragmento defende unha mirada crítica e transformadora sobre as categorías tradicionais de sexo e xénero. É un texto que chama á creación dun futuro diferente, que vai máis alá da integración para falar de revolución, facendo desta lectura unha proposta potente para eventos de visibilización e educación.

Peché do acto

"O Orgullo non é só unha palabra. É un dereito, é unha historia, é unha responsabilidade. Construimos o futuro, e este futuro só será digno se recoñece a todas as persoas, con todas as súas diversidades. Que a palabra dita hoxe siga sendo semente de igualdade."